

Clunformatie

Januari 2008

De nieuwsbrief van de Clun Forest Schapenvereniging

In deze uitgave:

- Van de bestuurstafel.....
- In de stal van.....
- Het eerste winterlam?
- Oormerken bestellen
- Inspectieverslag 2007
- Fokkerslatijn
- Notulen ledenvergadering 10 november 2007
- Belangrijke data
- Abonnement Het Schaaap

Van de bestuurstafel.....

Goede voornemens.

Een nieuw jaar. 2008 is bij het schrijven van dit voorwoord nog maar enkele dagen oud en de laatste olieballen zijn aan de schapen opgevoerd. Wij blikken rondom de jaarwisseling altijd terug en vooruit. Dit zie ik mijn schapen niet doen. Ze kauwen de taaie olieballen kapot en slikken ze door, zonder enig besef te hebben van de reden van deze lekkernij. Goede voornemens hebben ze ook

niet. Ze roken immers niet en doen ook zeker niet aan de lijn. De natuur gaat gewoon zijn gang en dat is maar goed ook. Nog even en bij de meeste fokkers dienen de eerste lammeren zich al weer aan. Ook daarbij moeten we de natuur zoveel mogelijk zijn gang laten gaan. Dit hebben we tenminste geleerd tijdens de algemene ledenvergadering in november j.l. Dhr. Tersmette verzorgde toen een inleiding over geboorteprocessen bij schapen. Meestal grijpen we te snel in en zijn te ongeduldig. In meer dan 90 % van de geboorten gaat het meestal vanzelf. Wij zijn vaak bang dat onze schapen tot die andere 10 % behoren en brengen door onwetendheid meestal meer schade toe dan dat we goed doen. Een goede voorbereiding op de lammertijd en weten welke soort liggingen er zijn en welke handelingen evt. verricht moeten worden, is van belang voor onze schapen en voor onze eigen gemoedstoestand en nachtrust. Wij hopen dat de natuur wel goede voornemens voor ons in petto heeft. Als het aan ons ligt graag een beetje strenge vorst (goed tegen de knutten), een beetje zacht en droog weer tijdens de aflammerperiode en een kleine toegift van koning winter om de ontwakende wormen en myasisvliegen te dwarsbomen en de laatste generatie overlevende knutten de nek om te draaien.

Zo kan ik voor alle seizoenen wel een lijstje wensen opnoemen. Laten we dit maar niet doen en alles maar nemen zoals het is. De natuurkenner Bart Garthof zei eens: "Alle weer is weer".

De foto's boven: (links) De familie Hameeteman in Achthuizen, (midden) Miss Marple met het eerste winterlam bij Zorgboerderij Bontekoe in Barsingerhorn, (rechts) een overenthousiaste ram bij Evelyn Corbière in Putten..

Kopij gaarne doorgeven aan Ton Frumau:
 e-mail: a.t.c.frumau@freeler.nl
 postadres: Oosterstraat 9
 1654 JJ Benningbroek

Verandering van e-mailadres
 gaarne doorgeven aan:
info@clunforest.nl

Pag. 1

Clunformatie no.14

Laten wij er ook maar vanuit gaan dat de natuur in 2008 gewoon zijn gang gaat en dat wij niet meer kunnen doen dan ons goed voorbereiden op alles wat met de schapenhouderij te maken heeft. Denkt u maar eens aan de volgende aandachtspunten: Op tijd bestellen van oornummers (nu is de tijd ervoor), opsturen van deklijsten (als dit nog niet is gebeurd), op tijd insturen van de geboortebereichten (belangrijk voor planning lammereninspectie), een goed ontwormingsschema met de juiste middelen aanhouden, alert zijn op de myasisvlieg (preventief behandelen?) en elke dag wat tijd vrijmaken om het welzijn van onze dieren in de gaten te houden.

Als we dit doen, wordt het voor onze schapen en voor ons een goed jaar met hopelijk weer mooie en goedgroeïende lammeren, uitmondend in een fijne Nationale Show in augustus 2008.

Namens het bestuur,
Ton van der Toorn (secretaris)

In de stal van .....

We gaan vandaag op weg naar de familie Hameeteman in Achthuizen. Dit keer eens in het Zuidwesten van ons mooie landje en wel op het eiland Goeree Overflakkee. Een kilometer of 40 onder Rotterdam, via de Heinenoordtunnel en de bekende Haringvlietbrug.

Dan komen we op het eiland, met veel lange smalle wegen en uitgebreide akkers. Een stil landschap.

We komen Achthuizen binnen over een mooie hoge dijk en zien langs die dijk gelijk al een koppeltje mooie Cluns. Dat zijn de schapen van Joop Vervloet, die vroeger zelfstandig lid was, maar nu helemaal samendoet met zijn burens: de familie Hameeteman. Ze hebben samen één UBN-nummer en ze zijn ook samen lid.

Met z'n tweeën hebben ze een behoorlijke kudde Cluns: ruim 30 ooiën en enkele rammen. Daarnaast veel lammeren, want ze laten alle ooiën dekken.

Velen van ons kennen Carlo Hameeteman al goed. Hij doet vrijwel altijd mee aan de keuringen in Odiliapeel en Ermelo en hij is soms ook op ledenvergaderingen. Vrijwel altijd vergezeld door zijn vader Piet en Joop Vervloet. De laatste jaren nam hij ook ineens een leuke vriendin (en inmiddels zijn partner) mee: Annelies.

We beginnen met de inspectie van alle lammeren, een grote groep en van prima kwaliteit. De dieren lopen op drie verschillende percelen.

Daarna staat in de werkschuur al een drankje klaar. We praten verder met deze gezellige mensen.

Carlo (links op de foto) is kweker van planten en bloemen. Vooral buxus, pioenrozen en andere snijbloemen. Hij werkt ook nog parttime als zelfstandig hovenier. Joop Vervloet (rechts) is al enige tijd gepensioneerd. Naast zijn schapenhobby is het een enthousiast

Clunformatie no.14

racefietser die veel lange tochten maakt. Annelies is verpleegassistente in het Dirksland Ziekenhuis op de afdeling neurologie en cardiologie. Zij is helemaal weg van “die prachtbeesten” en helpt ook graag mee met de schapen. Haar collega’s en patiënten kunnen geen genoeg krijgen van haar enthousiaste verhalen over die leuke lammetjes.

Hoe en wanneer zijn ze met de Cluns begonnen?

Joop vertelt dat hij in 1994 Clun Forest schapen zag in de Brabanthallen. Daarna een koppeltje goede ooiën gekocht bij ons toenmalig lid Leon Kurvers in Geulle. Even later kwam buurman Carlo langs en die wilde die mooie schapen ook wel. Hij had eerst gedacht aan koeien, maar vond schapen veel beter voor zijn weide. Ze zijn nog steeds erg blij met hun Cluns, vooral omdat het mooie en alerte dieren zijn en ook goed te hanteren. In het verleden zijn er wel eens schapen uitgebroken. Die vonden ze na lang zoeken uiteindelijk 4 kilometer verder op bij een boer op het erf. Die waren toen nog lastig

te vangen, maar dat is nu geen probleem meer.

Wat Carlo wel als een nadeel ziet is dat de Cluns soms last van myasis hebben, meestal op de achterhand, maar ook wel eens in de nek. En de rammen brengen ook wel wat minder op voor de slacht. Maar het positieve gevoel overheerst toch duidelijk. Het scheren van de schapen laten ze doen door een oude schaapscheerder, die al 79 jaar is. Hoewel Carlo soms zelf ook wel eens een paar schapen scheert.

Over de Clun Forest vereniging zijn ze erg te spreken. Ze vinden het een heel gezellige club. De keuringen vinden ze het leukst. Soms gaan ze naar vergaderingen, maar door tijdgebrek komt het daar niet altijd van. Ze vinden het wel jammer dat er nog zo weinig Cluncollega’s in Zeeland en op de Zuidhollandse eilanden zitten. Maar wat niet is kan altijd nog komen!

En dan nog een belangrijk nieuwsfeit.

Want een glunderende Carlo vertelt dat zijn Annelies zwanger is en zelfs van een tweeling. Ook privé selecteert hij dus op meerlingen!

Ze hebben het daar prima voor elkaar. Met deze constatering stappen wij weer in de auto om verder te gaan. Op de achterbank vonden we een paar mooie bossen pioenrozen voor thuis. Altijd leuk daar in Achthuizen!

Gerard Scholtes.

Midden in de winternacht.

Als de ram al geruime tijd bij de ooiën staat is onze Miss Marple (FAF-99085, Engelse import, gekocht van Piet Stuijts) tot mijn schrik nog steeds niet gestempeld. Zou ze nu al te oud zijn, nee toch. Na wat mailen met deze en gene reageert Ton Frumau met: misschien is ze al gedekt. Dat moet dan gebeurd zijn voor de ram tijdelijk naar de stal ging. Ik snuffel eens door de afstammingslijsten en zie dat er soms wel

lammeren in januari geboren worden. Dat wordt dan een winterlammetje, leuk. In de tweede week van december valt me wel op dat de uier al iets volloopt en een dag later staat ze alleen achter in het weiland afgezonderd van de groep; maar ja, ik heb in mijn hoofd dat het januari wordt ....

Op de avond van de veertiende december loop ik nog even de donkere wei in om wat

Clunformatie no.14

frisse lucht te halen; achter in het weiland lijkt nog een schaap te staan, daar staat ze dan al de hele dag ..... hè ..... schrik, onbegrip, ... tegen haar aan staat een lam, nog wel nat, maar fier op de poten. Ik kijk nog even in de sloot, want daar hadden we vorig jaar een slechte ervaring mee, maar daar ligt gelukkig niets. Ik ren naar de boerderij om Annet en een zaklantaarn te halen. Want ja, in de lente zijn we drie uur bezig geweest om Brecht (SMW-006) achter haar in de wei geboren lammeren aan te krijgen naar de stal. Als we terug zijn pak ik het lam en tot onze grote opluchting loopt moeder er direct achteraan en zijn we in een paar minuten binnen. Pas dan heb ik de rust om te kijken wat het is, hoera, een ooilam! Een goed voorteken. Vorig voorjaar hadden we van de 13 lammeren 11 jongens.

Eibhilin met moeder Miss Marple.

Het lam wordt Eibhilin (Evelien = zonlicht) gedoopt en zoals ze er de eerste uren bijstaat belooft het een plaatje van een Clun te worden. Dat wordt straks een leuke kerstavond, met zijn allen in de stal kerstliedjes zingen met een echt kerstlam. Overigens is de vader een FBB, vandaar dat Ton wist hoe het zat. De foto is van de 15^e december, dus nog geen dag oud.

*Bas en Annet Hardewijn
Woonzorgboerderij De Bontekoe
Barsingerhorn*

Graag uw aandacht voor oormerken:

De gele TB tags met het UBN nummer en volgnummer kunnen weer worden besteld bij het LNV Loket van het Ministerie van LNV. Doe dit nu, dan heeft u op tijd uw oormerken in huis!

Kruis duidelijk aan dat u de SWM I&R TB-TAGs wilt bestellen. De code voor deze oormerken vindt u op de bijlage bij het bestelformulier. Voor de oormerken die wij gebruiken is de code "SWM3". (Indien u bestelt via "Mijn Dossier" op LNVLoket, kiest u voor "I en R TB-tags" en wordt het eerstvolgende volgnummer automatisch getoond.)

- Indien u **dubbele oormerken** wilt bestellen kies:
Vrije oormerken > dubbel > geef aantal en volgnummer van eerste oormerk door van de gewenste serie.
- Indien u **losse oormerken** wilt bestellen bij verlies van een oormerk van een eerder genummerd dier, kies dan: Vrije oormerken > enkel > 1e tm 6e bestelling > vul precies in wat er moet komen op te staan.

U moet rekening houden met een levertijd van minimaal 4 weken.

Clungel Forest of maakt liefde blind?

(Foto's opgestuurd door Evelyn Corbière uit Putten)

Clunformatie no.14

Inspectieverslag 2007

Al sinds 1992 wordt de inspectie van de Clun Forest gedaan door vrijwilligers die dat met veel animo en plezier doen.

De commissieleden die in 2007 de inspectie verzorgden waren:

Noord	-	Annie Steenbeek en Jan Wever
Noordwest	-	Ton Frumau en Gerard Scholtes
Zuidwest	-	Gerard Scholtes en Diana Jasica
Midden	-	Ton van der Toorn en Jan Muijs
Oost	-	Dinant Strokap en Marijke van der Duijs
Zuid	-	Bert Theunissen en Toon Verhoeven

De commissies hadden contact met 76 bedrijven. Met 4 bedrijven konden we geen afspraak maken. Vanwege de geboorte van late lammeren moeten 4 bedrijven in 2008 nog worden bezocht.

Het aantal gereden kilometers voor de inspectie was 4322 km (vorig jaar 4013 km). De gemaakte kosten bedroegen € 950,84 (vorig jaar €1008,82).

Aantal oudere dieren aanwezig op bedrijven:

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1999	2000	2001
1 tm 3	15	8	12	15	8	11	11	12	8
4 tm 6	28	19	35	28	29	21	17	19	15
7 tm 9	11	17	8	16	16	22	12	11	7
10 tm 15	8	11	15	19	17	14	10	11	10
16	1	1	2		4		2	1	
17	1				1	2	1	-	2
18				2	1	1		2	2
19			1	2			1	1	1
20		1		1	1			-	
21		1						-	1
22						1	1	-	1
23					1	1		-	
24								-	
25						1		-	
26		1	1					-	
27					1		1	1	
29							1	-	
30					1	1		-	
31					1			1	
36									1
48						1			

Aantal certificaatwaardige (zwoegerziektevrije) bedrijven (tussen haakjes de getallen van vorig jaar: (64) 66

Aantal niet certificaatwaardige bedrijven: (17) 10

Aantal bedrijven dat meedoet aan scrapie onderzoek: (57) 58

Aantal bedrijven dat niet meedoet aan scrapie onderzoek: (24) 18

Dieren van het vorig jaar 2006 geïnspecteerd en goedgekeurd: 6

Aantal stamboekwaardige lammeren: (614) 596 (264 ramlammeren, 332 oilammeren)

Clunformatie no.14

Voorlopig stamboek: 26

Aantal van voorlopig stamboek naar stamboekwaardig: 0

Aantal niet stamboekwaardige lammeren: (42) 50 (40 ramlammeren, 10 ooilammeren)

Aantal lammeren niet gezien en derhalve niet stamboekwaardig: (32) 32

Importdieren: 0

Geconstateerde afwijkingen:

code	Afkeuring	2002	2003	2004	2005	2006	2007	1999	2000	2001
01	Varkensbek	2	2	3		1	1	6	6	3
02	Snoeksbek	1		2	7	1	4	2		1
05,42	Kleurafw. wol	3	4	7	6	10	9	19	5	8
06	Groenkauwer								1	
07	Blind							1	1	
08	Geslachtsafw		2		2				2	
09	Aarsopening	1			1					
24	Koehakkig		1	1	2			1		
25,26,27,28, 43.	Beenstand	2	1	1	3	3	4	1	10	9
29	Zwakke koten	3	4	4	1		2	3	1	
30,31,46	Testikels	9	4	9	4	8	10	7	2	2
32	Nauw voor			4						
35,36	Rug		4		1	3		1	1	2
38	Afwijk. type								1	1
39	Kopkleur	3	6	4		2	3	4	6	
40	Oorstand		1		5	2	2	1	5	3
41	Niet ontwikkeld	6	11	12	4	12	10	5	7	11
47	Overige bekafwijking									
48	Weinig wol op kop		2				5			1
	(Moeder R- status)					(5)				

Bijzonderheden:

- Er zijn 6 dieren van 2006 beoordeeld en goedgekeurd.
- Bij een aantal bedrijven hebben we steekproeven gedaan wie de moeder van de lammeren was om zodoende overtuigd te zijn van de afstamming.
- Bij bijna alle bedrijven werden de gele kleine oormerken van SWM gebruikt, bij 1 werden grote gele oormerken ingebracht.
- Een aantal leden heeft de geboorteberichten (te) laat opgestuurd of pas nadat de commissie contact opnam i.v.m. de inspectie.
- Als het oormerken niet tijdig wordt gedaan, komt de betrouwbaarheid van de afstamming van de lammeren in gevaar.
- Het komt nog steeds voor dat verkeerde nummers worden gebruikt.
- Bij 2 bedrijven konden lammeren niet in het stamboek worden opgenomen omdat de moeder de R-status had.
- In 8 gevallen bleek een ooi een ram te zijn, in 4 gevallen een ram een ooi.

Clunformatie no.14

- Bij gebruik van een andere ram dan waarvan men eigenaar is, moet een dek- of huurverklaring met de dekljist worden meegezonden.
- Bij de inspectie zijn –bij uitzondering- ook enkele lammeren meegenomen waarvan geen geboorteberichten beschikbaar waren. Dit levert problemen op bij de administratieve verwerking van de stamboekgegevens. Dus geboorteberichten tijdig opsturen.
- De inspectiecommissies helpen graag bij het blikken.
- Voor enkele nieuwe leden het geboortebericht ingevuld zoals het hoort.
- Ook dit jaar weer voortreffelijke medewerking van iedereen.
- Het hermerken van de lammeren bij verlies van oormerk met UBN kan later bij de administratie problemen geven. Dieren die een hernummering hebben gekregen zouden b.v. een speciaal teken achter hun fokletters moeten krijgen, zoals >> na de fokletters.
- Bij een veel te groot aantal lammeren (23) hebben we opnieuw uitgescheurde oren en ontbrekende oormerken gezien.
- Te jonge lammeren kregen voorlopig de status VG.
- Lammeren van niet-stamboekwaardige ouders kunnen niet in het stamboek worden opgenomen evenals lammeren waarvan de ouders niet meer zijn te traceren.
- Bij de inspectie is gebleken dat er over de scrapie- en zwoegervrijstatus nog onduidelijkheden zijn.

Aanbevelingen aan inspectieteams

- Ook in 2008, alvorens op inspectie te gaan, contact opnemen met fokkers van wie de geboorteberichten nog niet zijn ontvangen.
- Nieuwe leden hulp blijven bieden bij het blikken.
- Te jonge lammeren op een later tijdstip te controleren; voorkomen dat 2x een bezoek moet worden gebracht.

Aanbevelingen aan de leden

- Deklijsten invullen en opsturen.
- Op de geboorteberichten voor ieder geboren lam 1 regel gebruiken.
- Selectief afstammingsbewijzen aanvragen uit oogpunt van kostenbesparing.
- Geboorteberichten tijdig opsturen: niet verzamelen tot de laatste lammeren zijn geboren.
- Voor een zodanige plaats bij de inspectie zorgen, dat ook de beoordeling van het beenwerk en de koten goed kan plaatsvinden.
- Controleer voordat de oormerken worden ingebracht of het pennetje goed staat.
- Bestel tijdig uw oormerken.
- Begin bij de bestelling met het nummer dat aansluit op het laatst gebruikte nummer.
- Lammeren pas verkopen nadat ze zijn geïnspecteerd. Dit geeft voor de inspectiecommissies minder problemen i.v.m afspraken e.d. terwijl de koper duidelijkheid heeft over de stamboekwaardigheid van de gekochte dieren.

Enquête bezoek voorjaar- en najaarsledenvergadering.

Van 31 leden hebben we vernomen dat ze de vergaderingen bezochten, sommigen niet elke keer. Iemand had het idee om na de vergadering een barbecue te houden. 45 leden bezoeken de vergadering niet. 5 leden vinden de afstand te groot. Kinderoppas regelen kwam ook als antwoord. 3 leden geven aan niet op zaterdag te willen vergaderen.

Tot slot

We komen ook in 2008 graag weer bij u langs. Het is voor de inspectiecommissies prettig als u bij de inspectie aanwezig kunt zijn.

Dank aan iedereen voor de inzet en medewerking in dit inspectiejaar 2007.
Mart Nijssen bedankt voor het werk aan de stamboekadministratie.
Namens de Inspectiecommissies, Jan Wever.

Fokkerslatijn

Een stamboek kan niet zonder inspectie. Je moet elk jaar controleren of de nieuwe aanwas aan de rasstandaard voldoet, anders sluipen er gebreken in het ras. Wat als gebrek geldt, lijkt duidelijk. Cluns mogen geen zwarte wol hebben, rammen moeten twee goed ontwikkelde testikels hebben, de oren mogen niet afhangen, enzovoort. Maar is het wel zo duidelijk? Is zwarte wol een gebrek? Het schaap heeft er toch geen last van? Natuurlijk, we hebben gewoon met elkaar afgesproken dat de wol wit moet zijn, omdat we dat mooi vinden. Maar neem nu eens de ruglijn. Die moet recht zijn, vinden we. Waarom? Omdat we dat mooi vinden of omdat een rechte rug sterk is? U denkt misschien alletwee? Mooi is het zeker, maar of een kaarsrechte rug ook wenselijk is? Bij Engelse Cluns valt op dat ze vaak een verhoogde schoft hebben. Is dat een fout, of is het juist een kenmerk van schapen die in de heuvels goed uit de voeten kunnen? Bij de klassieke Texelaar was de rug vaak rechter dan recht, bijna bol zelfs. Dat had ongewenste consequenties: de dieren trippelden meer dan dat ze liepen. Bij koeien gold een afhangend kruis heel lang als een gebrek. Mooi is zo'n kruis zeker niet, maar we weten inmiddels dat een

recht kruis niet bevorderlijk is voor gemakkelijk afkalveren. En hoe moeten de koten zijn? Ook hier weer zie je dat Engelse Cluns vaak heel buigzame koten hebben. Wij zijn geneigd te denken dat zulke koten niet sterk zijn, maar zou het niet heel nuttig kunnen zijn als 'vering'? Zo kun je nog veel meer vragen stellen. Moeten de ondertanden van lammeren wel precies op de rand van de bovenkaak passen? Van kleine afwijkingen lijken ze weinig last te hebben. Een lang schaap is een mooi schaap, vinden wij, maar is lang ook sterk? Is de wolstructuur die spinners het mooist vinden ook het beste voor het schaap? En betekent een opvallend fiere nek niet vaak dat het schaap een smalle schouderpartij heeft?

Als hobbyfokkers letten we vooral op wat we mooi vinden. Maar we moeten toch ook schapen fokken die functioneel goed in elkaar zitten. Mooi is niet altijd functioneel, en functioneel is niet altijd mooi. Vaak weet je niet eens of iets functioneel is of niet. Reden om af en toe eens na te denken over het fokdoel. Van de Texelaarfokkerij kunnen we in ieder geval leren dat je extremen moet vermijden.

Bert Theunissen

**Foto's van Jaap Kranen uit Wilsum (N-H):
ooien en lammeren in het Noord Hollandse landschap**

Notulen van de ledenvergadering op zaterdag 10 november 2007.

Voorzitter Jan Wever heet iedereen van harte welkom en is verheugd dat een groot aantal leden gehoor heeft gegeven aan de uitnodiging. Een bijzonder woord van welkom aan het adres van Dhr. B. Tersmette, bekend met de vereniging door zijn positief advies inzake gebruik van kleine oornummers voor de Clun Forest. Hij was destijds werkzaam op het ministerie en is nu praktiserend dierenarts in Noord-Holland en heeft daarnaast ook een internet-apotheek opgezet.

In zijn openingswoord meldt de voorzitter, dat Wim Vlot is opgenomen geweest i.v.m. hartklachten. Hij is weer thuis en krijgt ook weer chemo. Een groet wordt namens de aanwezigen opgestuurd.

De traktatie (heerlijke appeltaart) komt uit de oven van Jan en (vooral) Gina Wever.

Na het openingswoord begint dhr. Tersmette met zijn presentatie: Geboorteproblemen bij schapen. Direct bij het vertonen van de openingsprent van zijn powerpointpresentatie blijkt al dat hij zich goed heeft voorbereid op deze ochtend. Enkele fraaie Cluns keken ons vanaf het projectiescherm in de ogen. Ook vertelde hij ons dat de Cluns makkelijk lammeren. Iets dat wij allang wisten. Maar voor het geval er zich problemen voor zouden doen, had hij de nodige goede adviezen. Een groot aantal afwijkende liggingen passeerde de revue. Steeds weer kwam het aan op een aantal basisprincipes: Niet te snel ingrijpen, rustig blijven en vooral...ruimte maken. Met duidelijke afbeeldingen en goede instructie werd de baarmoeder voor ons digitaal verkend. Met een touwtje in de hand werden vervolgens ook de nodige vingeroefeningen gedaan. Een zeer leerzame bijeenkomst, waarna ook nog ingegaan werd op de problematiek van de elektronische identificatie. Ook een onderwerp waarbij dhr. Tersmette nauw betrokken is (Elidan). De voorzitter bedankte dhr. Tersmette voor zijn deskundige presentatie, die mede door de humoristische en "interaktieve" elementen, zeer geslaagd mag worden genoemd.

Na de pauze werd de vergadering voortgezet met de volgende agendapunten:

- Voorstelronde. Omdat er nogal wat nieuwe leden zijn, vermelden we even wie we zijn, waar we wonen en wat we met schapen doen.
- N.a.v. verslag voorjaarsledenvergadering. André v.d. Ouden vraagt naar informatie omtrent couperen. Annie Steenbeek geeft aan dat er nog geen instructies zijn ontvangen. Verslag wordt goedgekeurd.
- Blauwtong. Nederland is nu een totaal toezichtsgebied. Dit is vervelend voor de schapen, maar prettig voor evt. activiteiten. Toon Verhoeven, Gerard Scholtes en Ton van der Toorn zijn naar een bijeenkomst over blauwtong van de PKSG geweest. De Clun lijkt minder gestoken te worden of kan er misschien beter tegen. Opvallend is, dat er verhoudingsgewijs minder ziektegevallen zijn dan bij een aantal andere rassen (o.a. Texelaar). Er is een vaccin in de maak (medio 2008). Er zijn 16 verschillende varianten van deze ziekte. De variant die hier nu actief is, is wellicht via insleep vanuit midden Afrika hier aanbeland.
- Activiteiten/ keuringen. Dag van het Schaap, prima dag met veel bezoekers. In vervolg meedoen met kleine keuring. De keuringen in Odiliapeel en in Beilen waren goed georganiseerd. Jammer dat Beilen in de namiddag door een acuut vervoersverbod werd verrast en in aller haast werd afgerond. De fokkerscontactdag bij de familie Ordelman kende een goed programma-aanbod, mooi weer en een voortreffelijke catering.
- Inspectieverslag. Ook dit jaar heeft Jan Wever een schitterend overzicht gemaakt van gedane arbeid en geteste stamboekwaardigheid van onze Clun-lammeren. Zie verder inspectieverslag.

Clunformatie no.14

- Begroting 2008. De penningmeester deelt de begroting van 2008 uit en de vergadering vindt dat de penningen in goede handen zijn van Gerard Scholtes en heeft vertrouwen in zijn opzet voor onze begrote in- en uitgaven voor 2008. Goedgekeurd dus.
- Data 2008: 23-2 bestuursvergadering, 12-4 voorjaarsledenvergadering, 17 of 24-5 gez. inspectie, 07-6 fokkerscontactdag bij fam. Verhoeven, 06-7 Odiliapeel, 02-8 Beilen , 23-8 Nationale keuring, 13-9 bestuursvergadering en 08-11 najaarsledenvergadering.
- De activiteiten van de PKSG worden als zeer positief ervaren. FBS en NSFO alleen op agenda zetten als er wat te melden valt
- De Foktechnische cie. is nog niet bij elkaar geweest, dus valt er nog niets te melden. De volgende keer wordt beloofd.
- Website en Clunformatie worden als zeer positief ervaren. Voorstel Jan Muijs: in volgende Clunformatie aandacht voor bestellen van oornummers. Rineke van der Toorn stelt voor een rubriek “Ik geef de pen door aan.... “ op te nemen.
- Rondvraag. Degenen die hebben deelgenomen aan de keuring in Odiliapeel en nog geen shirt hebben ontvangen kunnen zich melden bij Marijke v.d. Duijs.
- Sluiting. Redelijk op tijd dankt Jan Wever ieder voor de aanwezigheid en wenst iedereen een wel thuis.

Ton van der Toorn, secretaris.

Belangrijke data

▪ Bestuursvergadering	23 februari 2008
▪ Voorjaarsledenvergadering	12 april 2008
▪ Bestuursvergadering/ inspectievoorbereiding	17 of 24 mei 2008
▪ Fokkerscontactdag	7 juni 2008
▪ Keuring Odiliapeel	6 juli 2008
▪ Keuring Beilen	2 augustus 2008
▪ Nationale keuring Ermelo	23 augustus 2008
▪ Bestuursvergadering	13 september 2008
▪ Najaarsledenvergadering	8 november 2008

“Een windvaan van een Clun Forest die de windrichting aangeeft
(Jaap Kranen uit Wilsum N-H)

Winters plaatje bij Ina en Dick Metselaar uit Hauwert (N-H)

*Wij wensen iedereen ook in 2008
weer een fantastisch schapenjaar!!!*

Op de valreep 1: abonnement Het Schaaap

De afgelopen dagen ontvingen veel van onze leden toch de jaarlijkse factuur van Reed Elsevier voor hun abonnement op Het Schaaap. Daarop werd slechts een korting van 20% verwerkt. Als u op tijd bij onze secretaris hebt gemeld dat u met de nieuwe collectieve regeling wil meedoen dan zou de korting 35% moeten zijn. Wij adviseren u de rekening voorlopig nog niet betalen. Wij zijn in overleg met de NSFO en Reed Elsevier en begrijpen dat u een gecorrigeerde krijgt toegestuurd.

Op de valreep 2: Samenvatting presentatie verloskunde door Bart Tersmette

Wij ontvingen een samenvatting en de getoonde dia's van de erg nuttige presentatie op onze laatste ledenvergadering van Bart Tersmette.

Deze stukken zijn nu op onze website gezet en kunnen gelezen en afgedrukt worden via de volgende links:

- de geschreven samenvatting: www.clunforest.nl/verloskunde.doc

- de gebruikte plaatjes: www.clunforest.nl/verloskundeplaatjes.htm

De plaatjes zijn van kalverliggingen, maar zijn ook volledig van toepassing op schapen/lammeren.

Wij willen in de Clunformaties steeds een aantal leuke foto's laten zien.

Stuur daarom ook eens een foto op. Dat kan digitaal via e-mail (a.t.c.frumau@freeler.nl) of gewoon via de post naar Ton Frumau.

Redactie:

Ton Frumau (eindredactie):

a.t.c.frumau@freeler.nl

Gerard Scholtes:

gerard.scholtes@xs4all.nl

Ton van der Toorn:

vandertoorn@hotmail.com